

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta filozofická

Bakalářská práce

**Translation from the Field of New Age Movement
With Commentary And Glossary**

Karolína Metzová

Plzeň 2014

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta filozofická

Katedra anglického jazyka a literatury

Studijní program Filologie

Studijní obor Cizí jazyky pro komerční praxi

Kombinace angličtina – němčina

Bakalářská práce

**Translation from the Field of New Age Movement
With Commentary And Glossary**

Karolína Metzová

Vedoucí práce:

PhDr. Eva Raisová

Katedra anglického jazyka a literatury

Fakulta filozofická Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2014

Prohlašuji, že jsem práci zpracovala samostatně a použila jen uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, duben 2014

.....

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala všem, kteří se zasadili a kdo mi pomohli, abych získala svůj bakalářský titul. Mezi nimi bych chtěla jmenovat i vedoucí mojí práce, paní PhDr. Evu Raisovou z Katedry anglického jazyka a literatury.

Bez Vás všech by tato práce nevznikla.

Děkuji.

Autorka, Karolína Metzová

Table of Contents

1	INTRODUCTION.....	1
2	THEORY OF TRANSLATION	2
2.1	The translation strategy and the first analysis.....	2
2.2	Text style and functual style of the text	2
2.2.1	Text style.....	2
2.2.1.1	Narrative	2
2.2.1.2	Description.....	2
2.2.1.3	Discussion.....	2
2.2.1.4	Dialog.....	2
2.3	Functual style of the text.....	3
2.3.1.1	Administrative style.....	3
2.3.1.2	Technical style	3
2.3.1.3	Journalistic style	4
2.3.1.4	Publicistic style.....	4
2.4	Basic translation procedures for solving lack of equivalents in the target language.....	4
2.4.1	Transcription	5
2.4.2	Calque.....	5
2.4.3	Substitution	5
2.4.4	Transposition.....	6
2.4.5	Modulation.....	6
2.4.6	Equivalence.....	6
2.4.7	Adaptation.....	6
2.5	More translation procedures - another point of view	7
2.5.1	Equality (EQU).....	7
2.5.2	Substitution (SUB).....	7
2.5.3	Divergence (DIV).....	7
2.5.4	Convergence (CNV)	7
2.5.5	Amplification (AMP).....	8
2.5.6	Reduction (RED).....	8
2.5.7	Diffusion (DIF).....	8
2.5.8	Condensation (CND)	8
2.5.9	Reordering (RRD)	8
3	TRANSLATION OF THE SOURCE TEXT TO THE TARGET LANGUAGE: „Součástí vesmíru. Bádání nad hranicemi vědy a spirituality.“	9

Kapitola II: Metody ve vědě a teologii	9
Metoda ve vědě.....	9
Metoda v teologii	10
Víra	11
Modely v teologii	13
Zjevení.....	14
Kapitola III: Současný posun paradigmat (Obecné komentáře).....	19
Teorie systémů	19
Nové myšlení a nové hodnoty.....	20
Co “nového” v novém paradigmatu?	22
4 COMMENTARY TO THE TRANSLATION	24
4.1 Macroapproach	24
4.1.1 Author	24
4.1.2 Source.....	24
4.1.3 Style.....	24
4.1.4 Function.....	24
4.1.5 Topic	25
4.1.6 Context.....	25
4.1.7 Linguistic phenomena	25
4.1.7.1 Grammatical features	25
4.1.7.2 Lexical features	26
4.1.7.3 Syntactical features	26
4.2 Microapproach	26
4.2.1 The Translation Process	27
4.2.2 “Special places” during the translation	28
4.2.2.1 Different languages	28
4.2.2.2 Different grammatical categories - substitution.....	28
4.2.2.3 Changing of the person	28
4.2.2.4 The Bible	29
5 THE CONNECTION BETWEEN THE TOPIC OF THE SOURCE TEXT AND THE AUTHOR’S STUDY SUBJECT.....	31
5.1 THE APPROACH FOR ALTERNATIVE HEALING METHODS IN SEVERAL COUNTRIES.....	31
5.1.1 USA.....	31
5.1.2 Germany.....	32
5.1.3 The Czech Republic	34
CONCLUSION.....	35

ABSTRACT	36
RESUMÉ	37
ENDNOTES	38
BIBLIOGRAPHY	39
Internet Sources	39
APPENDIX 1.....	41
Belonging to the Universe. Explorations on the Frontiers of Science and	
Spirituality	41
Chapter II/2: The Methods of Science and Theology.....	41
The scientific method	41
The method of theology.....	42
Faith	43
Theological models.....	46
Revelation.....	47
Chapter III: The Current Shift of Paradigms (General Comments)	51
Systems theory	51
New thinking and new values.....	53
What's new in the "new" paradigm?.....	55
APPENDIX 2.....	57

1 INTRODUCTION

The subject of the thesis is a translation of a source text from the field of the New Age with necessary parts, such as a commentary, glossary and some basic translation theory. The goal is to faithfully translate the source text from Dr. Capra's, PhD. Book *Belonging to the Universe – Exploring on Frontiers of Science and Spirituality* and connect it with the author's study subject. At the end of the work, in the Conclusion part, the author comments on whether the goals have been successfully achieved.

The source book is a work from the American theoretical physicist who also experiments and explores on spirituality and mysticism. In his book *Tao of Physics* the reader has an opportunity to compare a common ground and interfaces of science and mysticism.

According to Capra, the „Western“ thinking and values are based on the Cartesian philosophy that reduces the reality and splits it into the smallest pieces and parts possible, in order to examine them independently. This, however, results in dividing everything, including the human beings, into parts. [1]

The source book is an interview – a dialog between science (embodied by Capra) and theology (David Steind-Rast and Thomas Matus). They discuss differences and common points of those two, opposite, fields. They, however, find many parallels.

2 THEORY OF TRANSLATION

2.1 The translation strategy and the first analysis

In the second chapter of his book *Textbook of Translation*, „The Analysis of a Text“, Newmark introduces a practical procedure of analyzing the source text before the translation itself. According to him, it is important to become acquainted with the text, with its „aura“ and its „attitude“. [2]

During the first reading, the translator is supposed to identify typical connotations and denotations, which set the readers feeling from the text; vocabulary, stylistics, the readership etc.

2.2 Text style and functual style of the text

2.2.1 Text style

Newmark differs four basic styles, types, of a text. [3]

2.2.1.1 Narrative

He describes this text style with typical features such as „a dynamic sequence of events“, with large amount of verbs and verbal constructions. This is the style of novels, fairytales, lyric texts, literary texts etc. Typically rich sentences with wide lexicology can be used.

2.2.1.2 Description

More of a fuctual style with less emphasis on verbs. Typically more nouns, adjectives and adverbs are being used. This is „static“ text. [4]

2.2.1.3 Discussion

Also more static style, with emphasis on arguments, concepts, context, thoughts, considering.

2.2.1.4 Dialog

A „living“ text type, emphasis on arguments and thoughts but in a way of, for example, an interview (for example, the source text for this thesis *Belonging to the Universe. Explorations on Frontiers of Science and*

Spirituality). The vocabulary can be richer than with a description but it sticks strictly to the topic.

2.3 Functual style of the text

Knittlová, on the other hand, speaks about text styles from the view of the content and structure, more than from the view of the form only [5]. She describes four different types of texts.

2.3.1.1 Administrative style

The “youngest” text style among those four in this subchapter, the administrative type of text is mostly focused on the most important data and information, is not rhetorically rich. According to Knittlová, this type of text is the least problematic for the translators. [6]

Under this type these sorts of texts can be classified: legal, official, statutory etc.

The administrative style avoids emotional expressions, stories or narrative writing. It keeps strictly non-personal way of writing.

2.3.1.2 Technical style

The technical style is mostly used for publishing specialized texts from the field of science and technology. In a similar way of the administrative style, the technical text does not contain emotions, personal feelings or opinions, it simply communicates the information in the simplest way possible, using specialized vocabulary.

Knittlová further analyzes that in the world of science and technology, there is a need of communicating the information as quick and precisely as possible. Therefore there are highly specialized words and expression with a narrow and specific meaning to be found. It enables a fast, precise and targeted communication among the members of the science and technology community. The syntax is relatively “pour” because a

subjectively focused words order in the sentences is not required. The text must remain objective and factual. [7]

2.3.1.3 Journalistic style

It is supposed to inform the reader, without appealing to him or convincing. Its main function is to inform about current events, for example in a newspaper; to a collective audience. [8]

2.3.1.4 Publicistic style

The publicistic style is similar to the journalistic style but with its own special features, such as its ability to “transform” according to the current social, cultural and political situation. It is being used either in newspaper, either on television, in movies and magazines. [9]

Within the journalistic world a need of specialized types of the publicistic style appeared, therefore three main branches developed, with endurable elements of the artistic style: [10]

- 1.) news, informative, journalistic,
- 2.) publicistic (in the narrow sense) – analytic,
- 3.) literary – fictional (belles-lettres).

2.4 Basic translation procedures for solving lack of equivalents in the target language

Different languages bind to number of different ways of thinking. Translators often have to search for „the best“ equivalent of the source language expression. As Levý writes in the book *České teorie překladau*, important is to realize where the differences and where the common ground between the source and the target language are. [11] Knittlová

writes about seven basic translation procedures described by linguists Vinaye and Darbelnet. [12]

2.4.1 Transcription

An over-writing of the expression from the source language to the target language with a target language system adaptation. The transcribed expression looks very similar to the original one because the basic structure is being preserved. It is possible for words originally coming from even different language, such as Latin, Greek etc.; used in a scale of languages. For example: *evolution* – *evoluce*, *oppressive* – *opresivní*.

2.4.2 Calque

A literal translation of the source language expression. This way is possible if the target language does not have a unique term in its own. For example: *potflower* – *hrnková květina*; *soap opera* – *mýdlová opera* (The author however does not consider this translation correct. There exists an expression *telenovela* in the Czech language that seems to be accurate or more correct for the translation.)

Sometimes other expressions are being translated in a way of a calque even though they have their own equivalent. It is being caused by probable limited knowledge and experience of the translators. For example: *honey-moon* – *medový měsíc* = *incorrect* x *líbánky* = *correct translation*.

2.4.3 Substitution

In the introduction of this chapter the author mentions different ways of thinking binding different language systems. According to this fact, different language systems often do not „overlap“. It causes a necessity of changing grammatical categories in the sentence. For example: *prayerfully* (an adverb) – *modlitbou* (a noun); *the domination of nature* and *the exploitation of nature* (nouns) – *ovládnout přírodu* a *vykořisťovat ji* (infinitive verbs).

2.4.4 Transposition

Mandatory grammatical and syntactical changes in the sentences. For example, there is a theme-rheme-theory known among the linguists which implies an order of the sentence frame according to the priority of the information included in the sentence. In English, the most important, new, information stands on the end of the sentence. In Czech, it is vice versa – the most important information stands on the beginning of the sentence. Example: *In the bar, there is a new bartender*. – *Máme nového barmana ve výčepu*.

2.4.5 Modulation

A change of the point of view. Different languages associate terms with different expressions according to their etymology and way of thinking. For example: *angle-joint of the pipe* – *koleno potrubí*; *teddy bear (what it reminds)* – *plyšový medvídek (what material is it made of)*.

2.4.6 Equivalence

Replacing of the original term with a different one in the target language that „suits“ the situation. Translating the source language expression „verbatim“, the target audience may not be able to understand the text properly. For example: *honey-moon* – *líbánky*.

2.4.7 Adaptation

Considering mostly the historical and cultural development, the source text audience and the target language audience do not always have the same information. They, however, may be using different expressions for the same, or similar, kind of situation. The translator is then obligated to „adapt“ the text according to this fact. For example: proverbs (*Practice makes perfect*. – *Opakování je matka moudrosti*.), idioms (*Speaking of the devil...* – *My o vlku...*), anecdotes (*Baví se Slovák s Čechem. Slovák povídá: „Heč, my máme Euro.“ A Čech na to odpoví: „Heč, my máme plyn.“* – the English audience would probably not understand the meaning without the further knowledge of socio-political events within the Europe in past several years. The information about the natural gas delivery

shutdown from Russia for the Center-Europe and the ongoing negotiation about the Euro currency implementation in the Czech republic are then essential for understanding here. If the translator needed to translate this anecdote he would need to either explain the context, or choose a similar situation known to the English audience and adapt the text.) etc.

2.5 More translation procedures – another point of view

In her book *K teorii i praxi překladu* Knittlová continues with other translation procedures, defined by theoretical linguists (for example Joseph L. Malone), common during the translation process. [13]

2.5.1 Equality (EQU)

A = E; the direct equivalent. For example: *botá* – *shoe*; *myš* – *mouse*.

2.5.2 Substitution (SUB)

A : S; with no direct equivalent due to different language system, etymology or cultural background. For example: *bábovka* – *there are several similar types of cakes and pies but none of them is equivalent to the Czech “bábovka” type with its typical hole in the middle. The direct translation of the Czech word „bábovka“, „pansy boy“, carries completely different meaning.*

2.5.3 Divergence (DIV)

A : B/C; there are more than one option of translation possible. The translator has to choose which one is more suitable for the target audience within the common speech. For example: *you* – *ty, vy*.

2.5.4 Convergence (CNV)

B/C : A; the simpler way – two ways coming into one. For example: *ty/vy* – *you*.

2.5.5 Amplification (AMP)

A : AB; One expression needs to be translated with more words, otherwise the meaning would not be complete. For example: *Tady!* – *In here!*; *Tu máte.* – *Here you are.*

2.5.6 Reduction (RED)

AB : A; the opposite way – the source language requires more words than the target language. For example: *In there.* – *Tam.*

2.5.7 Diffusion (DIF)

AB : A/B; the original expression is being translated with similar words but in a longer way. For example: *open minded* – *s otevřenou myslí.*

2.5.8 Condensation (CND)

A/B : AB; the opposite way – the original expression is being translated with similar words but in a shorter way. For example: *do široka* – *widely, narrow minded* – *úzkoprsý.*

2.5.9 Reordering (RRD)

AB : BA; the words order change, reordering, in the sentence. For example: *Na kopci stojí krásný starý dům.* – *There is a beautiful old house on the hill.*

3 TRANSLATION OF THE SOURCE TEXT TO THE TARGET LANGUAGE: „Součástí vesmíru. Bádání nad hranicemi vědy a spirituality.“

Kapitola II: Metody ve vědě a teologii

FRITJOF: Promluvme si tedy o způsobech, jak se vyjadřuje věda a teologie a jejich typických metodách. Řekli jsme si, že obojí je intelektuální reflexí zkušenosti a v obou případech je ziskem poznání. Výsledkem je poznání reality. U obou máme velké množství vědomostí o realitě. A nyní, co odlišuje vědu od ostatních cest za poznáním, je konkrétní metoda.

Metoda ve vědě

FRITJOF: Předpokládám, že zde budou mezi vědci panovat rozdíly v názorech na téma, co tvoří vědeckou metodu. Pro sebe jsem se rozhodl pro dvě kritéria. Jedním je systematické pozorování, druhým je sestavení vědeckého modelu, který reprezentuje výsledky tohoto pozorování. V dřívějších dobách systematické pozorování znamenalo kontrolovaný experiment, což bylo velmi úzce spojeno s konceptem ovládnutí přírody. Jsou zde samozřejmě vědecké disciplíny, u kterých to není možné, jako kupříkladu astronomie. Je zcela jasné, že hvězdy kontrolovat nelze. Ale je možné systematické pozorování. A výsledky takového pozorování, data, jsou propojena logickým způsobem, prostým vnitřních rozporů. Výsledkem je znázornění dat v něčem, čemu říkáme model. Nebo, pokud je rozsáhlejší, nazýváme jej teorií, avšak v současné vědecké terminologii nenalezneme jasné rozlišení modelu od teorie.

Vědecký model má dva velmi důležité rysy. Prvním je jeho vnitřní konzistence, musí být vnitřně ucelený, bez rozporů. Druhým je, že je přibližný, a to je z pohledu současné vědy velmi, velmi důležité. Cokoliv ve vědě řekneme, je omezeným a přibližným popisem reality. Vědci, chcete-

li, nezachází s pravdou, míním-li pravdou přesnou shodu mezi tím, co je pozorováno, a popisem pozorovaného fenoménu. Jak říká Heisenberg ve *Fyzice a filozofii*, “Každé slovo nebo koncept, jakkoli se mohou zdát jasnými, má jen omezený rozsah použitelnosti.”

A nyní mohu toto hodit zpět na vás dva a zeptat se, jak to funguje u teologie. Jaká je metoda v teologii?

Metoda v teologii

THOMAS: Dovol mi pouvažovat nad těmito dvěma body - systematické pozorování a stavba modelu. Někteří nedávní teologové převzali z vědy metodologický aspekt modelu. Jedním z nich je Avery Dulles, americký jezuita, druhým je Bernard Lonergan. Já osobně nicméně vidím významný rozdíl mezi teologickou metodou a tou, která je povahou vědecká. Ne, že by si oponovaly nebo byly v konfliktu, jsou jen velmi rozdílné. Jedním z problémů v historii teologie byl předpoklad, že teologie je věda tak, jak ji popsal Aristoteles: “poznání věcí skrze jejich příčinu.” Středověcí scholastici prohlašovali o svém teologickém systému, že je vědou. Současní teologové se tomuto prohlášení obecně vyhýbají. Teologie je *pochopením* víry nebo “vírou v hledání pochopení”, “*fides quaerens intellectum*¹” - to je klasický popis teologie. A jako uchopení mystéria, teologie nedokáže obsáhnout celý jeho význam. Teologické porozumění je, jak vědci rádi říkají, “přibližné” nebo, jak raději říkají teologové, “podobné”; takovým je, potvrzujeme existenci smyslů a intelektu, zatímco potvrzujeme Boží nekonečnou jinakost. Bůh je vždy “podobným” a vždy nekonečně “jiným”. Toto je něco, co teologie seznává jako největší mystérium, záhadu; nemůže nikdy *pojmut* mystérium celé.

¹ *Fides quaerens intellectum* = víra, jež hledá porozumění – pozn. překl.

Víra

FRITJOF: Teď jsi sklouzl do jiného slova, *víra*. Mluvili jsme o zkušenosti, zážitku, reflexi zkušenosti, náboženství, spiritualitě, ale o víře ne. Co je víra?

THOMAS: Víru je těžké popsat v několika málo slovech. V obecném smyslu je náboženská víra druh znalosti a druh zkušenosti. Víra také zahrnuje element převapení, přesto je naší povaze známá. V tradici Bible a křesťanství se zdůrazňuje, že coby znalost Boha je víra Božím darem. Je nicméně víc než pouhým rozumovým souhlasem s Bohem. Víra zahrnuje Boží sebe-odhalení v nás a naši odpověď Bohu, naplňovanou láskou.

FRITJOF: Ve způsobu, jakým jsem vyrostl, jak nejspíš většina z nás vyrostla, se učilo, že doktrína se vyjadřuje souhrnem dogmat a že víra znamená věřit, že tato dogmata jsou absolutně pravdivá.

DAVID: Slovo *víra* se používá v mnoha různých významech, dokonce i v rámci teologie. Jeden může znamenat doktrínu, “úložnu víry”, k níž je směřováno náboženské přesvědčení. To není v žádném případě základní nebo nejdůležitější aspekt víry vůbec. Víra se také často používá jako synonymum pro přesvědčení. Ani to není základní.

FRITJOF: Takže co je tím pravým, nejhlubším významem?

DAVID: Víra, řekl bych, je věcí důvěry. Odvážná důvěra v dokonalou sounáležitost, kterou zažíváme v náboženských momentech, ve vrcholných momentech. Víra je to gesto uvnitř, kterým se té sounáležitosti svěříme. Prvek důvěry je elementární. Víra je odvážná důvěra v sounáležitost. Ve svých velkých momentech sounáležitost zažíváme. Ale zdá se to být moc dobré na to, abychom se svěřili docela. Ale pokud se svěříme životu, světu, naším postojem je víra v nejhlubším slova smyslu. Je to to vnitřní gesto, které myslíme, když říkáme, že “máme v někoho důvěru” nebo když “jednáme v dobré víře.”

FRITJOF: Co je zajímavé, je to, že toto známe i u vědy. Víme, že každý skok k novému, každý objev, je intuitivním skokem. Ale je zde několik vědců, kteří jsou intuitivnější než ostatní. A ti nanejvýš intuitivní vědci mají tento druh víry. Je pro ně typické, že nějak cítí až v kostech, že právě toto je někam dovede a že mohou této intuici věřit. Heisenberg kupříkladu řekl, že ve dvacátých letech se lidé pomalu dostali “do ducha” kvantové mechaniky, a to dřív, než ji byli schopni formulovat, což byla vysoce intuitivní záležitost. A lidé jako například Neils Bohr, Geoffrey Chew nebo Richard Feynman ve fyzice - několik jich osobně znám - prostě vnímají, že toto je ten směr, kterým jít, že toto je někam dostane. Mají vhled, pochopení, ale zatím o tom nemohou mluvit, nemohou to formulovat. Takže ve vědě je též něco jako víra.

DAVID: Možná, že ten hlavní rozdíl je tady ten, že “víra”, alespoň tak, jak jsi ji popsal ty, je převážně rozumovým instinktivním poznáním.

FRITJOF: No, pokud označuješ intuici jako rozumovou.

DAVID: Má to co dělat s chápajícím druhem důvěry. Máš intuici, tušení. Zatímco důvěra víry je, v náboženském smyslu, bytostní důvěra. Tomuto můžeš svěřit celý svůj život.

FRITJOF: Vidiš, tyhle dvě věci spolu souvisí. Stín tohoto aspektu je i ve vědě, protože pro vědce má teorie, které zasvětil svůj život, svou vědeckou kariéru, existenciální charakter. Víra má existenciální charakter, ne v širším smyslu, ale je to víc než rozumové.

DAVID: Možná jsem neměl užít slova “rozumové.” Co jsem myslel, je “noetické”, “intuitivní,” vědcova “víra” má co do činění s intuitivním věděním, ale stále se pohybuje na úrovni vědění, nikoliv třeba na úrovni morálky. Kdežto náboženská víra taktéž zahrnuje morálku a rituál v každodenním životě, kterým říkáme spiritualita.

FRITJOF: Ale jsou zde vědci, mezi něž se sám počítám, kteří se chtějí znovu spojit právě s tímto, s morálkou.

DAVID: A tu máme velmi zajímavý bod. Doufal jsem, že se k tomuto dostaneme. Mluvíš nyní jako vědec, nebo jako lidská bytost, která je náhodou i vědcem? Domnívám se, že když mluvíš o tomto širším spojení, jež jsi právě zmínil, hovoříš o sobě jako o lidské bytosti, která je zrovna také vědec. A to staví věci do perspektivy. Náboženská víra oslovuje lidské bytosti a z celého kosmu. Vědecká víra je určité tušení, že jsi na správné cestě rozluštit některé otázky o vše-smyslu a morálních hodnotách. Někdo, kdo pracuje na chemické zbrani, může mít podivuhodnou vědeckou víru ve smyslu výborného citu, jak postupovat.

FRITJOF: Souhlasím. Nyní, Otče Thomasi, když jsi říkal, že teologie je pochopením víry, co přesně jsi tím myslel?

THOMAS: To, že teologie je porozuměním víry, znamená, že není to samé jako víra samotná. Znamená to dávat určitý smysl tomu, co intuitivně chápeme jako víru, a aplikace toho smyslu do celého života. Teologie je něco, co přichází po víře, je ve službách víry a je způsobem jejího posilování. Víra je něco, co má stupně. U věřícího a komunity víry nacházíme kvalitativní expanzi vývoje víry. Teologie slouží k růstu víry jako společenské reality, společenské zkušenosti.

FRITJOF: Ale to také vede k množství vědomostí. A to je to, co má společné s vědou.

Modely v teologii

DAVID: Toto by mohl být bod, kde začneme rozvíjet paralelu. Začal bych u stavby modelu. Řekl bych, že lze oprávněně říci, že teologie je lidské úsilí náboženské zkušenosti v širším smyslu. Rozhodně musí být i teologické modely vnitřně pevné. Někdy nejsou, což volá po vývoji a nových modelech. Nebo jsou pro nás takové v minulosti, ale nyní už ne. To vede k posunu paradigmatu, stejně jako u vědy.

Pak jsou teologické modely také přibližné. Toto bývá někdy pro lidi, kteří investují tolik svého úsilí do teologie, a pro církevní vůdce, kteří identifikují přesnost a oddanost s určitými modely víry, těžké přijmout. Sám víš, jak je ve vědě těžké pamatovat na to, že modely jsou jen přibližné. Když jsou lidé existenciálně natolik angažovaní, jako jsou u teologie, mají tendenci přirovnávat tyto pohledy k celé pravdě.

FRITJOF: Myslím, že je důležité si uvědomit, že tahle představa přibližnosti je u teologie mnohem obtížnější právě kvůli téhle bytostní zainteresovanosti. Osobní angažovanost může být i u vědce dost velká, ale to je něco jiného, než když na tom závisí vaše spasení.

DAVID: Spasení ve smyslu uvědomění si spojení s celkem, pravé sounáležitosti, to je spasení. A spása opravdu znamená uvědomit si své spojení s celkem vesmíru, uvědomění si pocitu domova, bezpečí, skutečné sounáležitosti ve výhradním smyslu. Nalezení svého místa v kosmu na tom závisí, takže někdy můžeš zapomenout na to, že je to jen přibližné.

Zjevení

FRITJOF: A teď, co je zjevení? Bylo by to to, jenž David nazývá našimi vrcholnými momenty?

THOMAS: Zjevení není něco, co by mělo v teologii jednu konzistentní definici. Až donedávna zdůrazňovalo teologické paradigma zjevení jako Boha odhalujícího určité množství vědomostí, které bychom nebyli schopni nabýt sami. Dnes je důraz na zjevení spíše jako na historii spasení, jako postupující historický proces, během něhož odhalujeme Boží povahu a účel v interakci s těmi, kdož v něj věří. Zjevení nelze porozumět, pokud jej nalámeme na kousky. Musíme na něj nahlížet jako na celek.

FRITJOF: Dovol mi přeformulovat otázku. Předtím jsi říkal, že věda a teologie jsou velmi odlišné, teď ale přicházíme na mnoho společného. Jednou oblastí, v níž se liší, by mohlo být zjevení. Ve vědě máme systematické pozorování a pak stavbu modelu. A v teologii je zjevení.

DAVID: Dovol mi zkusit toto. Mluvili jsme o tomto pocitu sounáležitosti. Všechna náboženství na světě by souhlasila, že toto je náš společný základ. Tohle je experimentální terén. Takže nyní jsme si nastolil něco, čemu bychom mohli říkat Bůh, chceš-li užívat tohoto termínu pro referenční bod naší nejvyšší sounáležitosti. Bůh je tím, komu absolutně patříme.

Vyjádřeno takto, tento pohled předpokládá na cestě k Bohu mnoho objevování. Už předpokládá poznatek, že referenční bod naší sounáležitosti musí být osobní. Jsem-li já osobní, musí být celek, kterému náležím, také osobní. Bůh samozřejmě nemusí být omezen tím, jak si asociujeme bytí osobou. Jedním z takových omezení může být například to, že ve chvíli, kdy jsem sebou, nemohu být zároveň někým jiným. Toto na Boha neplatí. Jinými slovy, Bůh musí mít všechnu dokonalost bytí osobou a žádné z omezení.

Teď, odsud je to opět dlouhá cesta zkoumání, dokud nepřijdeme na to, že Bůh nám dovoluje svobodně náležet, dává nám tuhle sounáležitost. Až sem to bylo teritorium, které jsem objevil. Boží teritorium. A najednou, z ničeho nic, jsem pocítil - Ano! Zkoumám, ale nejsem to jen já, kdo zkoumá, v tu samou chvíli odhaluje Bůh svoji božskost. V průběhu náboženské historie, která se táhne milénii, je toto mezníkem. Přeci může každý z nás tutu zkušenost prožít znovu. Najít Boha v modlitbě, ne v konvenčním smyslu, ale v tom smyslu, že teologie je modlitba. Jak zkoumáme Boží teritorium skrze modlitbu, dostaneme se náhle do bodu, kde zjistíme, že se nám sama odevzdává. Bůh a celý vesmír se nám postupně odevzdávají.

FRITJOF: Takže zjevení je tedy opravdu spojeno s konceptem osobního Boha?

DAVID: Ano. Nemyslím si, že pojem *zjevení* by bez tohoto kontextu dával nějaký smysl.

THOMAS: Co bych k tomuto dodal, abychom to trochu zúžili, je dodatek k tomu, co je v biblické tradici považováno za zjevení. V Bibli je zjevení Boží zásah do lidské historie, do lidské situace. Zjevení a spasení jsou neoddělitelné. Ve Starém zákoně se hovoří o živém Bohu, který zasahuje do situace odcizených, utlačovaných lidí a vyvádí je z otroctví. Jinými slovy zjišťujeme, že teď konečně nejsme odcizeni v tom, jak známe Boha. A Boha známe skrze naši záchranu.

DAVID: Je to živoucí proces, ale u toho "*zasahujícího Boha*" bych tě rád zastavil, protože často používáme tento termín a zapomínáme, že je to vypravěčský způsob, jak mluvit o zjevení. Bůh tam někde neseď a příležitostně nezasahuje. Není to ani tolik Boží zásah, jako spíš objev, osvobození, nový pohled na vlastní roli.

THOMAS: Víme, kdo je Bůh, protože máme zkušenost s tím, být osvobozeni od odcizení. Nemusíme samozřejmě používat slovo *zásah*.

FRITJOF: To mi připomíná buddhistický a hinduistický koncept vzpomnutí si na to, kým opravdu jsme. Zenový koan kupříkladu říká: "*Co byla tvá tvář předtím, než jsi byl počat?*" A v hinduistické tradici máme mýtus o tom, jak Bůh stvořil svět a poté zapomněl, kým je. A jelikož my jsme to stvoření, osvobození, *moksha* tkví v tom, vzpomenout si, že my jsme vlastně Bůh. "*Tat tvam asi.*"² Tomuto bychom, myslím, mohli říkat zjevení. Vzpomenu-li si v meditaci na svou pravou povahu a znovuobjevím-li svou božskou přirozenost, pak je mi mým hlubším Já něco vyjeveno. Neřekl bys?

DAVID: Vzhledem k tomu, že Bůh je naše Já, pravdu vždy vyjevuje naše hlubší Já. Ale byl bych opatrný s používáním slova *zjevení* příliš povšechně. Když mluvím o zjevení, důraz pokládám na Boží sebe-

² *Tat tvam asi.* = *To jsi Ty.* – pozn. překl.

odhalení. Správná představa není ta, kde odhrnuješ závoj, ale ta, kde nevěsta sama svůj závoj pro ženicha odhrnuje. To je ta skrytá představa zjevení. Proto se toto blíží Heideggerově konceptu pravdy, propojené s řeckým pojmem pro pravdu.

THOMAS: Tím slovem je *alētheia*³, což znamená “neukrytost”: pravda se sama svobodně “odkrývá”, osvětluje se. Což je něco, co všichni zažíváme.

DAVID: Hinduismus kupříkladu zahrnuje teistickou tradici. Zde bych neváhal mluvit o zjevení. Ale co je pro mne mnohem důležitější, je to, že zjevení v té nebo tamté historické tradici je součástí naší zkušenosti. Zjevení není jen nějaká objektivní informace, která je nám tam venku dávána. Je to osobní objev propojenosti, intimní, esenciální sounáležitosti se zdrojem všeho.

FRITJOF: A teď, když jsi definoval teologii jako pochopení víry, jednalo by se o pochopení skrze rozumové zkoumání a skrze zjevení, předpokládám. Řekl bys to takto?

THOMAS: Ano. Víra je toho druhu, kdy se sebe-odevzdáváme zjevení nebo Bohu, kdož se sám odhaluje skrze to, že mě zachraňuje a odhaluje mi tak vlastní Já. Myslím, že posloupnost je takováto: nejdřív zjevení, pak víra jako odpověď a nakonec moment pochopení, že víra je nezbytná jak pro znovuprožití toho momentu, základního setkání s realitou; tak i pro komunikování tohoto druhým.

FRITJOF: Zjevení je tedy opravdovým základem tvjí víry.

THOMAS: Zjevení je základ. Víru můžeme chápat jako *odpověď* na něj, uvítání, přijetí.

FRITJOF: A teologie je intelektuálním zkoumáním té odpovědi. Myslím, že bys mohl říct, že to, o čem jsme mluvili předtím, je zkušenost se

³ *Alētheia* = *unhiddenness* = *neukrytost* → *unhides itself* = *odkrývá se*

sounáležitostí z *našeho* úhlu pohledu. Ale pokud někomu náležíš, je zde také ten druhý úhel. A to by bylo zjevení.

DAVID: To je klíčové slovo. V Žalmech nacházíme klíčové slovo, které se mi jeví jako jeden z milníků objevu: *“Bože, tys Bůh můj!”* Bože, tys Bůh můj, patříš mně!

FRITJOF: Takže sounáležitost je dvousměrná záležitost.

DAVID: Dvousměrná! To je ohromný objev.

FRITJOF: A také rozdíl oproti vědě.

DAVID: Ano, ale evidentně je to něco, na co může vědec navázat a čemu může rozumět jako lidská bytost, ale ne jako vědec, protože vědu toto *nezajímá*.

FRITJOF: A pak je tu samozřejmě znovu velmi důležitý rozdíl s tím druhem vědy, kterou chceme překonat. Už od dob Francise Bacona bylo údělem většiny vědců ovládnout přírodu a vykořisťovat ji. Bacon užíval tyhle brutální metafory přírody jako ženy, kdy to, co jako vědec děláte, je, že z ní vymučíte všechna tajemství. Tohle jasně žádné zjevení není. Je to právě opak. Vlastně je to znásilňování. A teď, i když toto přechází do každodenního vědcova života, je tu stále velký rozdíl mezi vědou a teologií, protože věda je aktivním zkoumáním, ne sezením v modlitbách, či meditací a dovolení realitě, aby se sama odhalila. Nicméně celý vědecký přístup je tím, co Schumacher nazval spíše vědou manipulace než vědou moudrosti. To, co tu chceme nyní přivést k životu, je ta věda moudrosti, a možná, že zjevení zde bude hrát velkou roli.

DAVID: Minimálně v heideggerovském smyslu, že realita se nám sama dobrovolně odevzdává, odhaluje. A my jsme tím darem doslova omráčeni. Je dostupný každému, každé lidské bytosti. To je to hlavní, že svět se nám sám daruje. Daruje se nám svobodně, pokud to jen dovolíme. Sprchuje nás svými dary.

Kapitola III: Současný posun paradigmat (Obecné komentáře)

Teorie systémů

THOMAS: Nevím, kam toto zařadit, je to tak elementární, tento pojem mi v tom nicméně dělá nepořádek - teorie systémů. Co je přesně teorie systémů?

FRITJOF: Jsem moc rád, že ses zeptal, protože jsem to vypustil. Říkal jsem, že bych nové paradigma rád nazýval ekologickým paradigmatem. A pro mě je teorie systémů vědeckou formulací ekologického pohledu na svět.

Dovolte mi velmi stručné historické resumé. Jeden důležitý kořen teorie systémů spočívá v kybernetice. Čtyřicátá léta byla svědkem zrození kybernetiky. Druhým kořenem je spíš filozofie systémů. Ludwig von Bertalanffy byl v tomto vývoji význačnou postavou. Z kybernetiky vzešly dvě myšlenkové školy, obě teorie systémů. Jednou je škola asociovaná s Johnem von Neumann, matematickým géniem, vynálezcem počítače, autorem velmi významné knihy o kvantové mechanice a dalších význačných děl. Tahle škola je stále mechanistickou teorií systémů; jedná se o velmi sofistikovaný mechanismus, zabývá se ale systémy vstupu a výstupu, vytvořila tak model živých organismů jako informacezpracujících strojů.

Druhá škola je spojována s Norbertem Wienerem a odstartovala koncept sebe-organizace. Vidí živé organismy jako sebe-organizující. Během čtyřicátých a padesátých let byla s celým tím úspěchem kolem kybernetiky, vývoje počítačů, těchto systémů vstupu a výstupu a dalšími podobnými věcmi dominantní škola Johna von Neumann. Myšlenková škola sebe-organizace zažila odstávku a byla uložena ke spánku, dokud ji počátkem šedesátých let znovu neoživil. A když teď přijde na živé systémy, je to ta nejvíce vzrušující myšlenková škola. Sebe-organizace, jinými slovy autonomie, je hlavním rysem života a tento koncept je nyní

prozkoumáván v množství návazností, na buněčné úrovni (Humberto Maturana, Francisco Varela), na úrovni rodiny (Milan School of Family Therapy) a na úrovni společnosti (Niklas Luhmann).

DAVID: Víme, že živé systémy jsou zakotveny do jiných, větších, živých systémů. Co bys nazval největším systémem? Jak bys o něm hovořil?

FRITJOF: Až co se týká dnešní vědy a kam až sahá definice života je největším živým systémem Země. To je hypotéza o Gaie, že Země je živým systémem. Podle většiny lidí není Sluneční soustava považována za živý systém. A pak, když to půjde: od slunečních soustav přes galaxie a vesmír jako celek - opustíme vědu života, kromě některých kontroverzních spekulací. Takže bych řekl, že největším živým systémem, na němž se vědci shodnou, je planeta.

Nové myšlení a nové hodnoty

FRITJOF: Také bych vám rád ukázal pozoruhodný a tak nějak překvapující vzorec změny paradigmatu, spojení mezi myšlením a hodnotami. Ukazuje se, že staré myšlení se starými hodnotami spolu souvisí, jsou spolu těsně propletené. A odpovídajícím způsobem jsou propleteny nové myšlení s novými hodnotami.

V obou případech, myšlení a hodnot, důraz se posouvá od prosazování sebe k integraci. Toto je nejlepší způsob, na který jsem přišel, abych charakterizoval tyto skupiny způsobů v myšlení a hodnotách.

Myšlení se posunulo od racionálního k intuitivnímu. Racionální myšlení zahrnuje škatulkování, kategorizaci. Což je velmi hluboce spojeno s celým konceptem sebe jako vydělené kategorie, takže je jasně sebe-prosazující. Analýza je metoda distinktivní a třídící, a od analýzy jsme se posunuli k syntéze; posun od redukcionismu k holismu, od lineárního myšlení k nelineárnímu.

A co se týká hodnot, máme tu posun od kompetence ke kooperaci - velmi zřetelný posun od sebe-prosazování k integraci, od expanze k zachovávání, od kvantity ke kvalitě, od dominance k partnerství (jak zdůraznila Riane Eisler).

A teď, když se na to podíváš z pohledu živých systémů, zjistíš, že vzhledem k jejich zapojení do větších systémů mají podvojnou povahu, jíž Artur Köstler nazval Janusovou povahou.

Na jednu stranu je živý systém integrovaným celkem s vlastní jedinečností a má tendenci se prosazovat a svoji jedinečnost zachovávat. Jako součást většího celku se potřebuje do tohoto většího celku začlenit, integrovat. Důležité je si uvědomit, že toto jsou protichůdné tendence. Je zapotřebí dynamické rovnováhy mezi nimi, a to je pro fyzické a mentální zdraví esenciální. S úžasnou intuitivní silou toto vyzdvihli Číňané. Pro zdravý život se musíme prosadit, realizovat, a také se potřebujeme začlenit.

Myslím, že můžeme říci, že kulturně a společensky se kyvadlo kývalo mezi těmito dvěma tendencemi. Středověk byl kupříkladu charakterizován spoustou intagrace a nedostatkem sebe-prosazení.

DAVID: Přehnaný důraz na integraci.

FRITJOF: Ale u renesance máš výkvět individuality. Toto pak pokračovalo dál v devatenáctém století a později, hlavně tady, v Americe, máme přehnaný důraz na individualitu - kovbojská etika, neotesaný individualismus a tak dále.

Nástup individuality dal růst individualismu po celém západním světě, jehož protipólem je socialismus. Ten zašel v socialistických zemích, které teď hledají rovnováhu, příliš daleko. Klíčovým slovem pro vznik individuality je samozřejmě humanismus. A tak Gorbačov a několik marxistických filozofů před ním mluvilo o "novém humanismu". V Praze roku 1968 představil Dubček "socialismus s lidskou tvář". Podobně mluvil

E. F. Schumacher o technice s lidskou tváří, protože se stávala tolik despotickou.

Tuhle mezihru mezi tendencemi, sebe-prosazením a integrací, jsem užil jako rámec k hovorům o hodnotách současné společnosti, kde můžeme vidět neustále přehnaný důraz na sebe-prosazení a zanedbávání integrace.

Další důležité spojení je k patriarchálnímu systému hodnot, neboť hodnoty sebe-prosazení a způsoby myšlení jsou ty mužské. Zda-li je toto biologické, či kulturní, je záludná otázka a do tohoto se nechci pouštět. Ale ve většině kultur, a v té naší obzvlášť, jsou sebe-prosazující způsoby myšlení a sebe-prosazující hodnoty spojovány s muži, mužností, a je jim dávána politická moc.

Co “nového” v novém paradigmatu?

DAVID: Když mluvíme o starém paradigmatu ve vědě nebo teologii, ani v jednom případě nemluvíme o nejstarším paradigmatu. Takzvané nové paradigma je hlavně obnovením naší nejdávnější intuice.

FRITJOF: Ano, ale je to víc než to. Změna společenského paradigma, ta společenská a kulturní změna, je víc než jen obnovou. Porovnáme-li dnešní vznikající holistický pohled na svět a holistický pohled středověku, narazíme na mnoho fascinujících paralel. Poté kartesiánské paradigma, jenž nyní nazýváme starým paradigmatem, vyrostlo skrze renesanci a zformoval jej Descartes a Newton a bylo v přílišném rozporu s tehdejší středověkým paradigmatem. Teď obnovujeme některé ze středověkých paradigmatických aspektů, i starších, ale je tu také něco nového.

DAVID: A jak bys tento nový element popsal?

FRITJOF: Co se týká kulturní situace, vidím dva hlavní nové elementy. Jedním je nebezpečí destrukce, o tolik větší než bylo kdy dříve. Je tu vlastně možnost, že se opravdu vyhubíme, pokud se neposuneme do

nového paradigma. Pro lidskou rasu je toto nyní otázkou přežití. Tím druhým aspektem je pozitivum. Je to ta feministická perspektiva. Ta tu prostě dřív nebyla.

DAVID: Pravděpodobně bychom našli mnohem víc nových aspektů, kdybychom se pořádně podívali. Kupříkladu fakt, že díky mobilitě a komunikaci jsme nyní globální.

FRITJOF: Ano, globální povědomí, uvědomění vzájemné globální závislosti. Ten je rovněž nový, a velmi aktuální.

THOMAS: Co se týká teologie, dialektika mezi starým a novým je poněkud odlišná od vědy. Davide, říkáš, že to, čemu říkáme nové paradigma, je obnovou naší nejdávnější intuice. To je pravda a také je to bod, v němž se věda a teologie metodologicky rozcházejí. Vývoj nových teologických paradigmat s sebou nese falsifikaci těch "starých", stejně jako dospělost nezahrnuje falsifikaci dětství. Ale, jak řekl Svatý Pavel, "Když jsem se stal mužem, překonal jsem to, co je dětinské."⁴ Pokus o návrat ke starým teologiím - a dnes se o to pokouší mnoho vysoce postavených duchovních - falsifikuje ty staré. Učit na konci dvacátého století katolicismus ze šestnáctého je zrada pravdy, jež opravdu našla vyjádření tímto způsobem před čtyřmi sty lety.

⁴ 1 Corinthians 13:11 – pozn. překl.

4 COMMENTARY TO THE TRANSLATION

4.1 Macroapproach

4.1.1 Author

Dr. Fritjof Capra, Ph.D.

David Steindl-Rast

Thomas Matus

4.1.2 Source

FRITJOF CAPRA, David Steindl-Rast. Belonging to the universe: explorations on the frontiers of science and spirituality. 1st HarperCollins. San Francisco, Calif: HarperSanFrancisco, 1992. ISBN 0-06-250195-X.

- a monography

4.1.3 Style

- journalistic style (interview) with elements of technical style (phraseology, definitions)

The book is written in the interview-style between Fritjof Capra, David Steindl-Rast and Thomas Matus. They lead a dialog about science, theology and their parallels, differences and common ground.

4.1.4 Function

This texts function is to inform, formulate, explain and convince about the matter of parallels between science and theology. Its structure is simple and synoptic for the reader to orient. It is divided into chapters and sub-chapters with logical argument structure. It allows to seek significant information and keywords whenever necessary.

4.1.5 Topic

One man of science and two men of religion speak about parallels between contemporary science and theology development. They find many milestones and contact points between these two different areas of human interest. Common methods in both and shifting paradigms, too, are being discussed. According to their exploring and discoveries, science and theology may have much in common even though they seem to be at different sizes of the reason-belief border.

4.1.6 Context

Dr. Fritjof Capra, Ph.D. is a theoretical physicist who tries to find common ground for science and “mystical” ways of thinking, including Eastern Mysticism (Buddhism, Hinduism,...), for example in his book *Tao of Physics*; and teaches ecumenical awareness and ecology all over the world.

His attempts to reconcile science and mysticism are scientifically based. He invited two theologians, Thomas Matus and David Steindl-Rast, to bring their religious and theological perspective into this dispute. Even so the book *Belonging to the Universe* came out reasonable, logical and driven. They describe the current tendency of balancing individuality and integration – which, according to their history exploring, haven't been in balance for many centuries, at least since the Middle Ages.

4.1.7 Linguistic phenomena

4.1.7.1 Grammatical features

- mostly active voice: *Maybe the difference here **is** that this “faith”, at least the way you **have described** it, **is** largely intellectual intuition. | But there **are** scientists, and I **count** myself among them, who **want to** make this*

connection now, reconnecting to morals.

4.1.7.2 Lexical features

- salutations: *David, Father Thomas*
- quotations and references: *Heidegger, Heisenberg, Aristotle, the Bible*
*One of the problems in the history of theology has been the assumption that theology is a science as **Aristotle** defined it: “the knowledge of things through their causes.”*
***Heisenberg**, for instance, said that in early 1920’s, people slowly got “into the spirit” of quantum mechanics before they were able to formulate it, and that was a highly intuitive thing.*
- sophisticated language: *cosmos, model, noetic, intellectual, quantum mechanics, adherence, assumption, fidelity*; references on scientists and their work

4.1.7.3 Syntactical features

- middle-long and long sentences, full of information
- often complex sentences: *In science, there **is** a shadow of that existential aspect, because for a scientist, a theory to which you **dedicate** your life, your scientific career, **has** an existential quality. | I **think** when you **speak** about this broader connection which you just **mentioned**, you **are** really **speaking** about yourself as a human being who also **happens to be** a scientist.*

4.2 Microapproach

The task in this chapter is to characterize how the author has been proceeding while translating the source text into the target language, and to find a few examples of “specialties” within the translation process.

For the purpose of translation the online translation dictionary from *Google* has mostly been used because it provides a wide scale of

choices and possible translation and synonyms. When its possibilities were not sufficient the *Anglicko-český, česko-anglický velký slovník* from LINGEA provided the correct meanings.

4.2.1 The Translation Process

The first step was to choose an assigned amount of text, which was supposed to be interesting, rich and would carry the flag of the whole work in the best way possible. The author intended to choose at least two chapters from the book *Belonging to the Universe* from Fritjof Capra, as she had good experience with him as an author for his scientific background; which would interconnect each other and the bachelor paper with the authors study topic. Finally, she selected a part from the sub-chapter *The Methods of Science and Theology* from the chapter *Science and Theology*; and a part from *The Current Shift of Paradigms (General Comments)*. They both appeared to her as ideal for achieving her goal - to emphasize the matter of her studies (Foreign Languages for Commercial Purpose). Cultural studies took part in her study subject and she used these two chapters for highlighting the cultural shift in thinking and values of the current human society. She will further speak about this issue in the chapter "Different Approaches for Alternative Healing Methods".

There was a possibility of choosing some more texts from different sources but the author decided to keep up to this one because of its sophistication and coherence.

After transcribing it the translation itself started. The information, attitudes and opinions in the book seem to be interesting on their own but the author was worried about her ability to keep the faithfulness. The text is very abstract, sometimes very general, otherwise highly specific. The Czech language can be very different from English in several occasions

so she had to change grammatical categories in few cases (find an example in the section below). Sometimes it was difficult to choose a proper equivalent because there are so many possibilities for translation of some terms, close to the human nature and thinking (such as revelation, salvation, intervention, belonging). They seem to have very specific meaning the author naturally understood but a few unfortunate moments came while she was trying to express them in words. Fortunately, she already has experience and runs a translation practice. She was able to deal with them while keeping the natural meaning.

4.2.2 “Special places” during the translation

4.2.2.1 Different languages

To be precise the author researched every strange and foreign term and collocation to authenticate her translation.

“Tat tvam asi.” - Sanscrit —> “That art thou.”

“Fides quaerens intellectum” - Latin —> “I believe so that I may understand” (Anselm of Canterbury)

Moksha —> Sanskrit (Buddhism)

4.2.2.2 Different grammatical categories - substitution

*“As we explore the God-territory **prayerfully**,..” —> “Jak zkoumáme Boží teritorium skrze **modlitbu**,..” - an adverb to a noun*

*“... the aim of most scientists has been the **domination** of nature and the **exploitation** of nature.” —> “bylo údělem většiny vědců **ovládnout** přírodu a **vykořist’ovat** ji.” - nouns to verbs*

4.2.2.3 Changing of the person

The author often changed the original person “you” into Czech “my” in

order to bring the translated text nearer to the Czech reader and the common Czech speech. It is a matter of translation procedures described further in the chapter “Translation Procedures” of this paper.

*“I think culturally and socially **you** can say that...” —> “**Myslím**, že můžeme říci, že ...”*

*“If **you** compare the emerging holistic worldview of today and the holistic worldview of the Middle Ages, **you** see many fascinating parallels.” —> “**Porovnáme-li** dnešní vznikající holistický pohled na svět a holistický pohled středověku, **narazíme** na mnoho fascinujících paralel.”*

4.2.2.4 The Bible

Rather informative the author considers the part where there is a reference to the Bible in the text. It is a reference, not a quotation, so she had to choose whether to only translate it as it stands in the text; or to find the original quotation and seek for it with a footnote. She decided for the second choice.

Original reference: “*Now I have put childish ways behind me.*”

Quotation in the Bible: “*When I was a child, I talked like a child, I thought like a child, I reasoned like a child. When I became a man, I put the ways of childhood behind me.*”

Possible translation: “*A nyní ponechám dětské způsoby za sebou.*”

Actual translation (= taken from the Bible): “*Dokud jsem byl dítě, mluvil jsem jako dítě, smýšlel jsem jako dítě, usuzoval jsem jako dítě; když jsem se stal mužem, překonal jsem to, co je dětinské.*” (Bible, 1. Korintským 13:11)

5 THE CONNECTION BETWEEN THE TOPIC OF THE SOURCE TEXT AND THE AUTHOR'S STUDY SUBJECT

It is necessary for the author to provide an insight how the topic of the thesis matches her study subject. In order to achieve this goal, she introduces, after a brief general comment, a short chapter dealing with few approaches for alternative healing methods in USA and Europe, illustrating the "attitude" of the current society.

The author's study subject is *Foreign Languages for Commercial Purpose in Combination of English and German*. It includes study of culture, society and language known as *realia*. The source language text, used for the purpose of this thesis, informs about current society paradigm and its progression.

According to Capra, the "Western" world, and this includes the medicine, is based on the Cartesian philosophy. As mentioned in the Introduction of the thesis, the Cartesianism "breaks" the reality into separate pieces to examine them independently. [14] The human beings are, however, complex beings with many different parts that need to work together. This is the reason why the author chose the topic of the synthesis of the modern and the alternative medicine for illustrating the interconnection between her study subject and the topic of this paper.

5.1 THE APPROACH FOR ALTERNATIVE HEALING METHODS IN SEVERAL COUNTRIES

5.1.1 USA

During the last few years, pharmaceutical and scientific world realized that an ill person seeks for any help possible. Many people visit their ordinary physician, and a healer, too. This fact is true globally, not

only in USA. However, the number of institutions and countries, using alternative medicine procedures, are different.

„Alternative medicine is not the sidelined, new age world of yoga and therapeutic needles it was once perceived to be. It has become a mainstream, \$50-billion health care industry in the United States, from which 74 percent of Americans seek some sort of medical help [source: NCCAM]. Not that yoga and acupuncture are in the past. On the contrary, they're two of the most popular forms of complementary therapy today, offered in thousands of conventional-medicine hospitals around the country.

Complementary medicine isn't the same as alternative medicine. Alternative medicine involves the use of something like meditation, herbs or energy therapy to treat cancer instead of radiation or chemotherapy. In complementary medicine, treatments like meditation, herbs or energy therapy are used to treat cancer in addition to radiation or chemo. It's called integrative medicine -- an approach to health that focuses on the whole patient, body and mind, instead of only a particular disease. Complementary medicine is now practiced in more than one-third of hospitals in the United States, a notable increase over the one-quarter of hospitals offering complementary therapies in 2005 [source: MNT],“ informs the *health.discovery.com* website. [15]

5.1.2 Germany

Germany, according to an interview published by *Spiegel Online*, follows the American trend of health insurance companies providing their clients a possibility of combining an alternative treatment with usual medical procedures. *Spiegel Online* made an interview with a doctor using homeopathy to treat her patients.

Spiegel Online: „Miss Hübner, have you ever tried a homeopathy treatment?“

Hübner: „Yes, but it does not affect me. I tried it with my patients, too. It is exciting to watch what happens when the doctor and the patient switch their positions during exploring patient’s discoveries and experience.“

Spiegel Online: „So, you understand the patient when he seeks for an alternative way.“

Hübner: „Yes. As a patient you get a feeling of being just „delivered“ to medicine very quickly. You have only a little freedom and possibility of decision. With treating like that the patient wants to be active on his own.“

Spiegel Online: „The alternative medicine experiences it’s boom. Do you think it is because of the classic medicine failure?“

Hübner: „I think it is because of the need of a human medicine – from the patient’s and the doctor’s point of view as well. You can find this in the classic medicine only rarely. Who seeks it, finds it in the complementary medicine. If he finds it with a classic medicine doctor he does not have any need of seeking it elsewhere.“

Spiegel Online: „This trend is supported by the hospitals and the health insurance companies. Why is that?“

Hübner: „It is just another marketing tool of the companies. None of them can afford not being offering the complementary medicine. And they want people to be healthy, as well. It is a thing of competition for the hospitals, too. Clinics need patients. Many patients – about a half of the cancer

diseased – look for both, complementary and alternative medicine. So, this kind of clinics has an advantage.”⁵ [16]

5.1.3 The Czech Republic

An article published by the web *idnes.cz*.

„The Medical Chamber takes a mercy of alternative healing methods“

After years of refusing, the Czech Medical Chamber admits that not all of the alternative healing methods are the same.

Being considered are especially acupuncture, herbs and homeopathy. The medical chamber, however, warns before using these instead of classic medicine procedures. It should be more like a supplement, according to the physician’s recommendation and knowledge. [17]

⁵ Translated from German to English for purposes of this thesis.

CONCLUSION

In this chapter, the author is supposed to summarize whether the goals of the thesis have been achieved and fulfilled and what working the thesis out brought her.

The goal was mainly to find an accurate text from the field of New Age, specific and academical enough to “fit” the requirements of a bachelor paper. Then to select a part, or parts, from the picked work and translate them the best way possible, and afterwards to analyze the text in a linguistic way.

The author believes the goals have been successfully fulfilled.

The main contribution the thesis has for its author is that she is now considering offering her services (a translation of the rest of the source book) to the publishing house that has already published Dr. Capra’s books in the past.

It is a highly abstract text and it was not easy for the author to be translating it in the most faithful way because the English language is nearer to the primary thinking than the Czech language and Czech has more expressions for one term than English. Each one of them has a specific meaning with a specific connotation. The English terms but, howsoever, with their “general” meaning are more complex, and this was the reason why the author “struggled” a little bit – because she wanted the target text to be precise. But thanks to this she learned much.

She considers herself lucky because during the time gap between her state exams in May, 2013 and this translation she was running (and still is) a translation practice with a specialization for esoteric, literary, self-development, self-organizing and spiritual literature. She gained valuable experience and without them she would not be able to work this translation out.

ABSTRACT

A translation of a text from the field of New Age with a commentary and a glossary. This thesis contains a general theory of translation, translated text, a commentary, consisting of two parts (macroapproach and microapproach); a glossary with keywords, a part which interconnects the topic of the thesis with the topic of the author's study, and two appendixes, the source text and an illustration of the book cover.

The topic of the translated text focuses on the common borders of science and theology (spirituality) and the shift in the current society paradigm.

RESUMÉ

Překlad z oblasti New Age s komentářem a glosářem. Tato práce obsahuje obecnou teorii překladu, přeložený text, komentář, sestávají ze dvou částí (makropohled, mikropohled); glosář s klíčovými pojmy, část propojující téma práce se zaměřením autorčina studia a dvě přílohy, výchozí text a ilustrační foto přebalu knihy.

Téma překládaného textu se zaměřuje na společné hranice vědy a teologie (spirituality) a paradigmatický posun v současné společnosti.

ENDNOTES

- 1 Capra, *Belonging to the Universe*, pg. 79
- 2 Newmark, *Textbook of Translation*, pg. 11
- 3 Newmark, *Textbook of Translation*, pg. 13
- 4 Newmark, *Textbook of Translation*, pg. 13
- 5 Knittlová, *K teorii a praxi překladu*, pg. 121
- 6 Knittlová, *K teorii a praxi překladu*, pg. 127
- 7 Knittlová, *K teorii a praxi překladu*, pg. 137
- 8 Knittlová, *K teorii a praxi překladu*, pg. 158
- 9 Knittlová, *K teorii a praxi překladu*, pg. 178
- 10 Knittlová, *K teorii a praxi překladu*, pg. 179
- 11 Levý, *České teorie překladu*, pg. 25
- 12 Knittlová, *K teorii a praxi překladu*, pg. 13
- 13 Knittlová, *K teorii a praxi překladu*, pg. 14
- 14 Capra, *Tao of Physics*, pg. 68
- 15 Layton, *Top 5 Complementary Medicines Used in Hospitals*
- 16 Boytchev, *Alternative Medizin: "Wir müssen den Menschen als Ganzes betrachten"*
- 17 Svobodová, *Lékařská komora vzala na milost alternativní léčebné metody*

BIBLIOGRAPHY

Printed sources

Anglicko-český, česko-anglický velký slovník, LINGEA. 2. vyd. 2007. ISBN 978-80-87062-01-2.

COMMAND, Translated out of the original tongues: and with the former translations diligently compared and rev. *Holy Bible: authorized King James version*. Large-print ed. Grand Rapids, Mich: Zondervan, 2009. ISBN 978-031-0941-781.

CAPRA FRITJOF, David Steindl-Rast. *Belonging to the universe: explorations on the frontiers of science and spirituality*. 1st HarperCollins pbk. ed. San Francisco, Calif: HarperSanFrancisco, 1992. ISBN 00-625-0195-X.

CAPRA, Fritjof. *The Tao of physics: an exploration of the parallels between modern physics and Eastern mysticism*. 5th ed. Boston, Mass: Shambhala Publications, 2010. ISBN 15-903-0835-2.

KNITTLOVÁ, D. *K teorii a praxi překladu*. 2. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2000. ISBN 80-244-0143-6.

LEVÝ, J. *České teorie překladu*. Díl 1. *Vývoj překladatelských metod a teorií v české literatuře*. 2. vyd. Praha: Ivo Železný, 1996. ISBN 80-237-1735-9.

NEWMARK, P. *A textbook of translation*. New York: Prentice Hall, 1988. ISBN 0-13-912593-0.

Internet Sources

Biblenetcz. [online]. 2009 [quot. 2014-04-21]. Available on: <http://www.biblenet.cz/>

BOYTCHEV, Hristio. Alternative Medizin: "Wir müssen den Menschen als Ganzes betrachten". *Der Spiegel* [online]. 2013 [quot. 2013-04-28]. Available on: <http://www.spiegel.de/gesundheit/ernaehrung/alternative-medizin-wir-muessen-den-menschen-als-ganzes-betrachten-a-893838.html>

LAYTON, Julia. Top 5 Complementary Medicines Used in Hospitals. *Fit and Health Discovery* [online]. 2013 [quot. 2013-04-28]. Available on: <http://health.howstuffworks.com/wellness/natural-medicine/alternative/5-complementary-medicines-used-in-hospitals.htm>

Online překladový slovník Google, www.translate.google.com.

SVOBODOVÁ, Michaela. Lékařská komora vzala na milost alternativní léčebné metody. *OnaDnes.cz* [online]. 2013 [quot. 2013-04-28]. Available on: http://ona.idnes.cz/lekarska-komora-vzala-na-milost-alternativni-lecebne-metody-pr0-/zdravi.aspx?c=A120224_101840_zdravi_job

APPENDIX 1

Belonging to the Universe. Explorations on the Frontiers of Science and Spirituality

Chapter II/2: The Methods of Science and Theology

FRITJOF: Well, let's talk about the ways science and theology express themselves, the methods characteristic of science and theology. We said that both are intellectual reflections on experience, and in both cases you gain knowledge. The result is knowledge about reality. In both science and theology you have a body of knowledge about reality. Now, what distinguishes science from the other paths to knowledge is a certain method.

The scientific method

FRITJOF: There are differences in opinion, I suppose, among scientists as to what constitutes the scientific method. I have decided on myself on two criteria. One is systematic observation; the other is the construction of a scientific model to represent the results of this observation. In past times systematic observation has often meant a controlled experiment, and that was very closely linked to the notion of dominating nature, controlling nature. Of course, there are sciences where you can't do this, like astronomy. You cannot control the stars, it's quite obvious. But you can do systematic observation. And the results of this systematic observation, the data, are then connected in a coherent way, in a way that is free of internal contradictions. The result is a representation of this data in something we call a model. Or, if it is more comprehensive, we call it a theory, but there is really no clear distinction between a model and a theory in contemporary scientific terminology.

A scientific model has two very important characteristics. One is its internal consistency: it has to be internally coherent, without contradictions. The other characteristic is that it is approximate, and that is very, very important from the contemporary science point of view. Whatever we say in science is a limited and approximate description of reality. Scientists, if you wish, do not deal with truth, if I mean by truth an exact correspondence between what is observed and the description of the observed phenomenon. As Heisenberg says in *Physics and Philosophy*, “Every word or concept, clear as it may seem to be, has only a limited range of applicability.”

And now I can throw that back to you two and ask how this works in theology. What is the method of theology?

The method of theology

THOMAS: Let me reflect on these two points - systematic observation and the building of models. Some recent theologians have adopted the model aspect of scientific methodology. One of them is Avery Dulles, an American Jesuit; another is Bernard Lonergan. But I personally tend to see the method of theology as very different from that of nature science. Not that the two methods are in opposition or conflict; they are just very different. One of the problems in the history of theology has been the assumption that theology is a science as Aristotle defined it: “*the knowledge of things through their causes.*” The status of “science” was something that the medieval Scholastics, for instance, claimed for their own theological system. Contemporary theologians generally avoid making this claim. Theology is the *understanding* of faith or “faith in searching of understanding,” *fides quaerens intellectum* - that’s the classical definition of theology. And as an understanding of a mystery, theology can not comprehend the total meaning of the mystery. Theological understanding is, to use an expression scientists often use, “approximate,” or, as theologians prefer to say, it is “analogous”; that is,

we affirm senses and intellect while also affirming God's infinite otherness. God is always "similar" and always infinitely "different". This is something that theology may come to knowing the ultimate mystery, it can never *comprehend* the mystery.

Faith

FRITJOF: You have now slipped in another word, *faith*. We talked about experience, about reflection on experience, religion, spirituality, but haven't spoken about faith. What is faith?

THOMAS: It's hard to define faith in a few words. In a general sense, religious faith is a kind of knowledge and a kind of experience. Faith includes an element of surprise as well; it is an experience of reality that is surprising, yet it also rings true to our nature. In the biblical traditions and in Christianity, it's emphasized that faith as knowledge of God is a gift of God. However, faith is more than mere intellectual assent to God. Faith includes God's self-disclosure within us and our response to God, which is fulfilled in love.

FRITJOF: The way I grew up, and the way probably most of us grew up, was to learn that doctrine is expressed as a series of dogmas, and faith is to believe that these dogmas are absolutely true.

DAVID: The word *faith* is used in many different ways, even within theology. One may mean doctrine, the "deposit of faith" toward which religious belief is directed. That is by no means the primary or most important aspect of faith at all. Faith is also used synonymously with belief. That's not primary either.

FRITJOF: So what is the real, the deepest meaning?

DAVID: Faith, I would say, is a matter of trust. Courageous trust in that ultimate belonging which you experience in your religious moments, in your peak moments. Faith is the inner gesture by which you entrust

yourself to that belonging. The element of trust is primary. Faith is courageous trust in belonging. In our great moments, we experience that belonging. But it seems too good to be true, and so we cannot quite entrust ourselves to it. But when we do entrust ourselves to life, to the world, then our attitude is faith in the deepest sense. It's an inner gesture of the kind we mean when we speak of "having faith in someone" or of "acting on good faith".

FRITJOF: This exists also in science, interestingly enough. You know that every leap into novelty, every discovery, is an intuitive leap. But there are some scientists who are more intuitive than others. And the most highly intuitive scientists have this kind of faith. It's very typical of them that they somehow know in their bones that this will lead them somewhere, and they can trust this intuition. Heisenberg, for instance, said that in early 1920s, people slowly got "*into the spirit*" of quantum mechanics before they were able to formulate it, and that was a highly intuitive thing. And people like Neils Bohr, for instance, or Geoffrey Chew or Richard Feynman in physics - I know several of them - just sense that this is the way to go, that they will get somewhere. They have an insight, but they cannot talk about it yet, they cannot formulate it. So there is something like faith in science, too.

DAVID: Maybe the difference here is that this "faith", at least the way you have described it, is largely intellectual intuition.

FRITJOF: Well, if you call intuition intellectual.

DAVID: It has to do with knowing, that kind of trust. You have an intuition, a hunch. While the trust of faith, in the religious sense, is an existential trust. You can entrust your whole life to this.

FRITJOF: You see, the two are related. In science, there is a shadow of that existential aspect, because for a scientist, a theory to which you dedicate your life, your scientific career, has an existential quality. That

faith has an existential quality, not in the broad sense, but it's more than intellectual.

DAVID: Maybe I should not have said "intellectual". What I meant is "noetic", the scientist's "faith" has to do with intuitive knowing, but it still moves on the level of knowing, not, for instance, on the level of morals at all. But religious faith also embraces morals and the ritual in everyday life which we called spirituality.

FRITJOF: But there are scientists, and I count myself among them, who want to make this connection now, reconnecting to morals.

DAVID: Now, here we have a very interesting point. I was hoping we would get to this. Are you now speaking as a scientists or as a human being who happens to be a scientist? I think when you speak about this broader connection which you just mentioned, you are really speaking about yourself as a human being who also happens to be a scientist. And that puts the thing in perspective. Religious faith addresses human beings and of the whole cosmos. Scientific faith is a certain hunch that you're on the right track to figure out some question about ultimate meaning or morality. Somebody working on developing chemical weapons may have remarkable scientific faith in the sense of a great intuitive sense of how to proceed.

FRITJOF: I agree. Now, Father Thomas, when you were saying that theology is the understanding of faith, what exactly did you mean?

THOMAS: To say that theology is the understanding of faith means that it is not the same as faith. It means making concrete sense of what we intuitively grasp in faith and applying that sense to the whole of our life. Theology is something that comes after faith, is at service of faith, and is a way of increasing faith. Faith is something that has degrees. There is a qualitative expansion of development of faith in the believer and in the community of faith. Theology serves to make faith grow as a social reality, as a social experience.

FRITJOF: But it also leads to a body of knowledge. That's what it has in common with science.

Theological models

DAVID: This may be the point where we start developing the parallel. I would start from the model making. I think it would be justified to say that theology is a human effort of the religious experience in the widest sense. Definitely, theological models, too, must be internally consistent. Sometimes they are not, and that calls for development and new models. Or we found them consistent in the past but no longer find them so. That leads to a paradigm shift, exactly as in science.

Then theological models, too, are only approximate. That is sometimes difficult for people to accept who invest so much effort in theology, and for church leaders who identify fidelity with adherence to particular models of faith. You know how difficult it is in science to remember that models are only approximate. When people are existentially as engaged as they are in theology, they tend to equate these insights with the whole truth.

FRITJOF: I think it's very important to see that the notion of approximation is much more difficult in theology because of the existential engagement. The personal engagement of scientists can be pretty strong, too, but it's a different matter when you're existentially engaged, when your salvation depends on it.

DAVID: Salvation in the sense of realizing your connection to the whole, of real belonging; that is salvation. And salvation really means realizing your connection to the whole of the universe, your experience of being at home, feeling secure, truly belonging in some ultimate sense. Your finding your place in the cosmos depends on it, and so you tend to forget it is only approximate.

Revelation

FRITJOF: Now, what is revelation? Would that be what David calls our finest moments?

THOMAS: Revelation doesn't have one consistent theological definition. Until recently the dominant theological paradigm emphasized revelation as God disclosing a certain body of knowledge that we couldn't attain on our own. Today the emphasis is more on revelation as a history of salvation, as an ongoing historical process in which God's nature and purpose are disclosed in interaction with those who believe in God. Revelation cannot be understood if it's broken up into bits and pieces. It has to be taken as a whole.

FRITJOF: Let me rephrase the question. You said before science and theology were really very different, but we have established a lot of commonality now. One area in which they may be different is revelation. In science we have systematic observation and then we have model building. And in theology there is revelation.

DAVID: Let me try that. We spoke about this sense of belonging. All the religions of the world would admit that this is our basic common ground. This is the experiential ground. So we have now established something that we could call God, if you want to use that term for the reference point of our ultimate belonging. God is the one to whom we ultimately belong.

Expressed in this way, this insight presupposes a long journey of exploration into God. It already presupposes the recognition that the reference point of our belonging must be personal. If I am personal, then the one whom I belong must be personal. But of course God must not be restricted by any of the limitations we associate with being a person. One of those limitations is, for instance, that being me, I cannot at the same

time be another. This does not apply to God. In other words, God must have all the perfection of being a person and none of the limitations.

Now, from here, it is again a long journey of exploration until we come to see that God freely allows us to belong, gives us this belonging. Up to this point, it was a of territory I was exploring. God-territory. But now all of sudden I experience Yes! I am doing the exploring, but it isn't just my exploring, it is at the same time God's unveiling Godself. In the process of religious history, which stretches over millennia, this is a milestone. Yet every one of us can relive this experience. To explore into God is prayer, not in the conventional sense, but in the sense of theology is prayer. As we explore the God-territory prayerfully, we suddenly reach a point where we discover that it gives itself to us. God and the whole universe are giving themselves continuously to us.

FRITJOF: So revelation, then, is really connected with the notion of the personal God?

DAVID: Yes. I do not think that the term *revelation* could make any sense except in that context.

THOMAS: What I would add to this, to narrow it down a little bit, is a footnote on what specifically in the biblical tradition is seen as revelation. In the Bible, revelation is an intervention of God in human history, in the human situation. Revelation and salvation are inseparable. The Old Testament speaks of the living God who intervenes in the situation of an alienated, oppressed people and brings them out of their slavery. In other words, we discover that now at last we are not alienated, in that we know God. And we know God by being saved.

DAVID: It's a living process, but I wanted to catch you on "*God intervening*," because we often use this term and forget it is a storytelling way of talking about revelation. God doesn't sit up there and then intervene occasionally. It's not so much an intervention on God's part as a discovery, a liberation, a new insight on our part.

THOMAS: We know who God is because we have the experience of being freed from our alienation. Of course, we don't need to use the term *intervene*.

FRITJOF: This reminds me of the Buddhist and Hindu notion of remembering who we really are. For instance, the Zen koan says, "*What was your face before you were conceived?*" And in the Hindu tradition you have the myth of God creating the world and then forgetting who he is. And since we are that creation, the liberation, the *moksha*, is to remember that we are actually God. *Tat tvam asi*. That, I think, one could call revelation. If I remember my true nature in meditation and rediscover my divine nature, then something is revealed to me by my deeper self. Couldn't you say that?

DAVID: Since God is the self of ourselves, truth is always revealed by our deeper self. But I would be careful in using the term *revelation* too broadly. My emphasis when I speak of revelation falls on God's self-revealing. The correct image is not that your pulling away a veil but of the bride unveiling herself for the bridegroom. That is the underlying image of revelation. Therefore it comes close to Heidegger's notion of truth, connected with the Greek word for truth.

THOMAS: That word is *alētheia*, which means "unhiddenness": the truth deliberately "unhides" itself, lights itself up. This is something we all experience.

DAVID: Hinduism, for example, includes theistic traditions. I would not hesitate to speak of revelation there. But what is so much more important to me that revelation in this or that historic tradition is that it is part of our own experience. Revelation is not just some objective information that is given to us out there. It is a personal discovery of relatedness, of intimately, essentially belonging to the source of everything.

FRITJOF: Now, when you defined theology as an understanding of faith, that would be an understanding through intellectual exploration *and*, I suppose, through revelation. Would you say so?

THOMAS: Yes. Faith is this kind of total self-giving to revelation, or to God who reveals himself by saving me and revealing to me my true self. I think the sequence is, first revelation, then faith as a response, and finally a moment of understanding; the understanding of faith is necessary in order both to relieve that moment, the fundamental meeting with reality, and to communicate it to others.

FRITJOF: So revelation is really the basis of your faith then.

THOMAS: Revelation is the basis. Faith can be understood as *response* to revelation, a welcoming, an embracing.

FRITJOF: And then theology is the intellectual exploration of that response. I think you could say that what we talked about earlier is the experience of belonging from *our* point of view. But if you belong to somebody, there is also the other point of view. And that would be revelation.

DAVID: That is the key word. There is a key word in the Psalms that seems to me to be one of those milestones of discovery: "*O God, you are my God.*" O God, you are *my* God, you *belong* to me!

FRITJOF: So the belonging is a two-way street.

DAVID: A two-way street! That is the tremendous discovery.

FRITJOF: And that would be different from science.

DAVID: Yes, but it is obviously something that scientists can enter into and understand as human beings, but not as scientists, because science is not *concerned* with this matter.

FRITJOF: Then, again, there is a very important difference here with the kind of science that we want to overcome. Ever since Francis Bacon, the aim of most scientists has been the domination of nature and the exploitation of nature. Bacon used these very vicious metaphors of seeing nature as a woman, and what you do as a scientist is torture her secrets out of her. This is clearly not revelation. It's the very opposite. It's rape, actually. Now, when it filters down to the everyday life of the scientist, there is still a great difference between science and theology, because science is active exploring, not sitting there in prayer or meditation and allowing reality to reveal itself. Nevertheless, the whole attitude in science has been what Schumacher called a science of manipulation rather than a science of wisdom. What we want to recapture now is the science of wisdom, and maybe revelation will play a great role there.

DAVID: At least in Heidegger's sense that reality gives itself, unveils itself to us *deliberately*. And we are awestruck with this gift. It is available to everybody, to every human being. That is the main thing, the world gives itself to us. It gives itself freely to us, if we just allow it. It showers us with gifts.

Chapter III: The Current Shift of Paradigms (General Comments)

Systems theory

THOMAS: I don't know where to put this, it's so elementary, but the term sometimes drifts out of clarity for me, the term systems theory. What exactly is systems theory?

FRITJOF: I'm very glad you asked that, because I left that out. I said I wanted to call the new paradigm an ecological paradigm. And to me systems theory is the scientific formulation of the ecological worldview.

Let me give you a very brief historical sketch. One important root of systems theory lies in cybernetics. The 1940s saw the creation of cybernetics. Another root is more of a systems philosophy. Ludwig von Bertalanffy was the great figure in that development. Out of cybernetics came two schools of thought, both of which are systems theories. One is the school associated with John von Neumann, who was a mathematical genius, the inventor of the computer, author of a very important book on quantum mechanics and of many other writings. This school of thought is still mechanistic systems theory; it's a very sophisticated mechanism, but it deals with input-output systems, and it created the model of living organisms as information-processing machines.

The other school is associated with Norbert Wiener, and it starts from the concept of self-organization. It sees living systems as self-organizing. In the 1940s and 1950s and in the decades that followed, the John von Neumann school was predominant with the whole success of cybernetics, the development of computers, these input-output systems, and the like. The self-organizing school of thought had a hiatus and went to sleep until it was revived at the beginning of the 1960s. And this is now the most exciting school of thought when it comes to living systems. Self-organization, in other words, autonomy, is seen as the hallmark of life, and this notion is explored in a variety of contexts, at the level of cells (Humberto Maturana, Francisco Varela), at the level of family (the Milan school of family therapy), and at the level of society (Niklas Luhmann).

DAVID: We know that living systems are embedded in other, larger, living systems. What would you call the largest system? How would you speak about it?

FRITJOF: As far as science today is concerned, and as far as a definition of life is concerned, the largest living system is the Earth. That is the Gaia Hypothesis, that the Earth is a living system. The solar system is not thought of as a living system by most people. And then when it goes: beyond the solar system to the galaxy and the universe as a whole, you

leave the life sciences, except for some very controversial speculations. So I would say the largest living system that scientists agree upon is the planet.

New thinking and new values

FRITJOF: I also would like to show you a striking and somewhat surprising pattern of the paradigm change, a connection between thinking and values. It turns out that the old thinking and the old values hang together, are very closely intertwined. And correspondingly the new thinking and the new values are closely intertwined.

In both cases, thinking and values, there is a shift of emphasis from self-assertion to integration. That's the best way I've found to characterize those groups of modes of thinking and of values.

In thinking, the shift has been from the rational to the intuitive. Rational thinking consists in compartmentalizing, distinguishing, categorizing. That's very much connected with the whole notion of the self as a distinct category, so it's clearly self-assertive. Analysis is this method of distinguishing and categorizing, and there has been a shift from analysis to synthesis; a shift from reductionism to holism, from linear thinking to nonlinear thinking.

As far as values are concerned, you have a shift from competition to cooperation— very clearly a shift from self-assertion to integration; from expansion to conservation; from quantity to quality; from domination to partnership (as Riane Eisler has emphasized).

Now, if you look at this from the systems point of view, from the point of view of living systems, you realize that since all living systems are embedded in larger systems, they have this dual nature that Arthur Koestler called a Janus nature. On the one hand, a living system is an integrated whole with its own individuality, and it has the tendency to

assert itself and to preserve that individuality. As part of the larger whole, it needs to integrate itself into that larger whole. It's very important to realize that those are opposite and contradictory tendencies. We need a dynamic balance between them, and that's essential for physical and mental health. The Chinese picked this up with great intuitive power. In order to have a healthy life, you need to assert yourself and you need to integrate yourself.

I think culturally and socially you can say that the pendulum has swung between those two tendencies. For instance, the Middle Ages were characterized by a lot of integration but also by a lack of self-assertion.

DAVID: Overemphasis on integration.

FRITJOF: But then with the Renaissance, you have the emergence of individuality. Then it went further in the nineteenth century, and later, especially here in America, you have an overemphasis on individuality — the cowboy ethic, rugged individualism, and so on.

The emergence of individuality gave rise to individualism all over the Western world, but you had socialism as a countertendency. This then went too far in the socialist countries, which are now looking for a balance. Humanism, of course, is the key word for the emergence of individuality. And so Gorbachev and several Marxist philosophers before him have been talking about a “new humanism.” In Prague in 1968, Dubcek introduced a “socialism with a human face.” Similarly, E. F. Schumacher was talking about technology with a human face, because technology had become so oppressive.

I have taken this interplay between these tendencies, self-assertion and integration, as my framework to talk about values in contemporary society, where you can see consistently an overemphasis of self-assertion and neglect of integration.

The other important connection is to the patriarchal value system, because the self-assertive values and modes of thinking are the

masculine ones. Whether this is biological or cultural is a very tricky question, and I don't want to go into this. But in most cultures, and certainly in our culture, the self-assertive ways of thinking and the self-assertive values have been associated with men, with manliness, and have been given political power.

What's new in the "new" paradigm?

DAVID: When we speak about the old paradigm in science or in theology, in both cases we are not talking about the oldest paradigm. The so-called new paradigm is really a recovery of our most ancient intuition.

FRITJOF: Yes, but it is more than that. The social paradigm change, the social and cultural change, is more than just a recovery. If you compare the emerging holistic worldview of today and the holistic worldview of the Middle Ages, you see many fascinating parallels. Then, the Cartesian paradigm, which we now call the old paradigm, emerged through the Renaissance and was formalized by Descartes and Newton and was in contradiction to much of the medieval paradigm. Now we are recovering some of the aspects of the medieval paradigm and older ones, but there is also something new.

DAVID: And how would you characterize this new element?

FRITJOF: As far as the cultural situation is concerned, I can see two main new elements. One is the danger of destruction that is much greater than it ever was before. There is an actual possibility of annihilating ourselves, if we don't shift to the new paradigm. The paradigm shift is now really a question of survival for the human race. The other new aspect is a positive one. It is the feminist perspective. That simply was not there before.

DAVID: Probably if we were to look more closely, we could find many more new aspects. For instance, the fact that through mobility and through communications we are global now.

FRITJOF: Yes, the global awareness, the awareness of global interdependence. That's a new one, too, and it is very recent.

THOMAS: As far as theology is concerned, the dialectic between the new and the old is somewhat different from what it is in science. You said, David, that what we call the new theological paradigm is the recovery of our most ancient intuitions. This is true, and it is also where science and theology are methodologically distinct. The development of new theological paradigms does not entail the falsification of the "old" ones, any more than the adult involves the falsification of the child. But as Saint Paul said, "Now I have put childish ways behind me." The attempt to return to old theologies—and today many high-ranking ecclesiastics are trying to do so—falsifies the old. To teach sixteenth-century Catholicism at the end of the twentieth century is to betray the truth that really did find expression in that way four hundred years ago.

APPENDIX 2

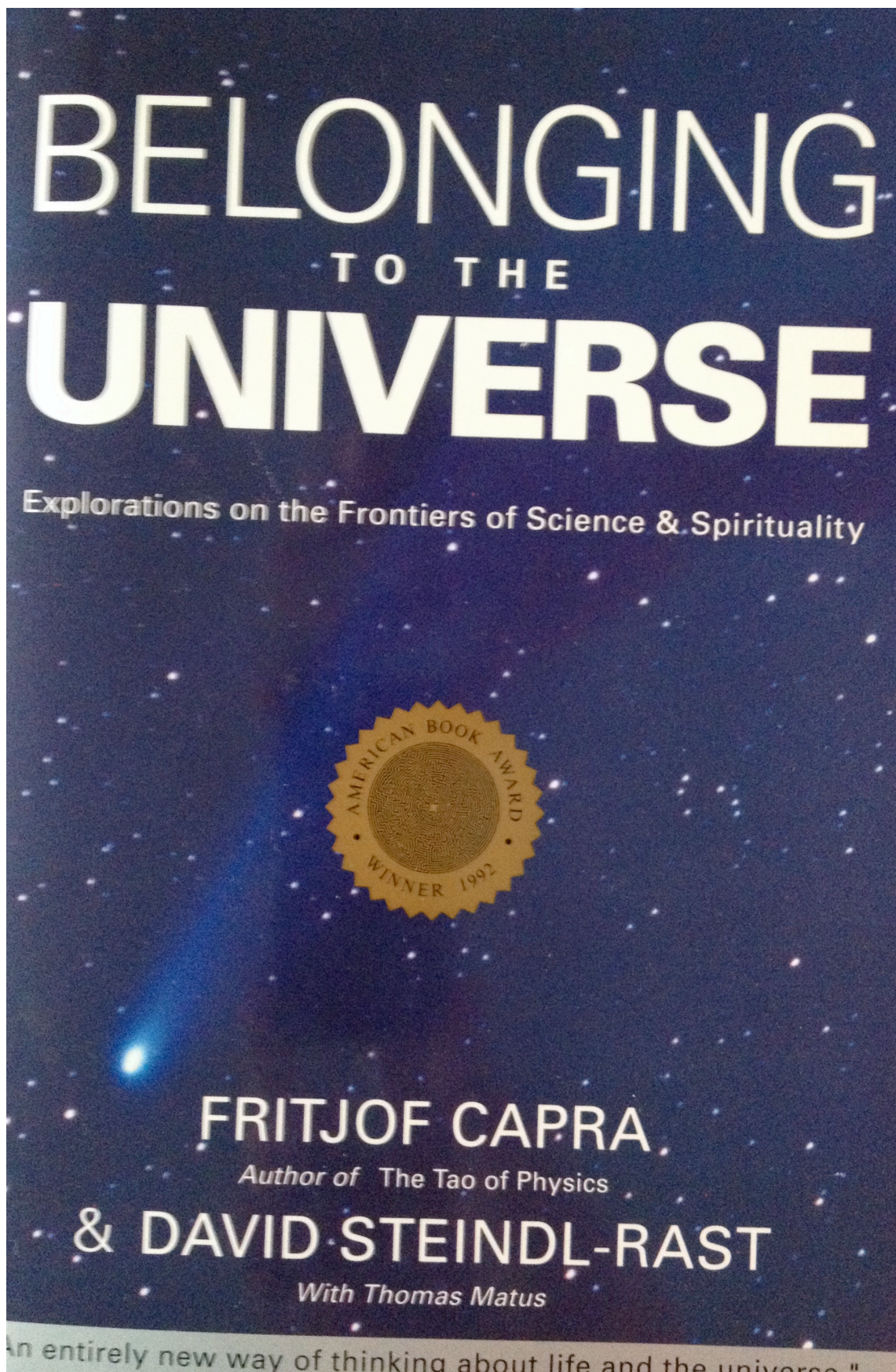

Illustration 1: The front cover of the source book.

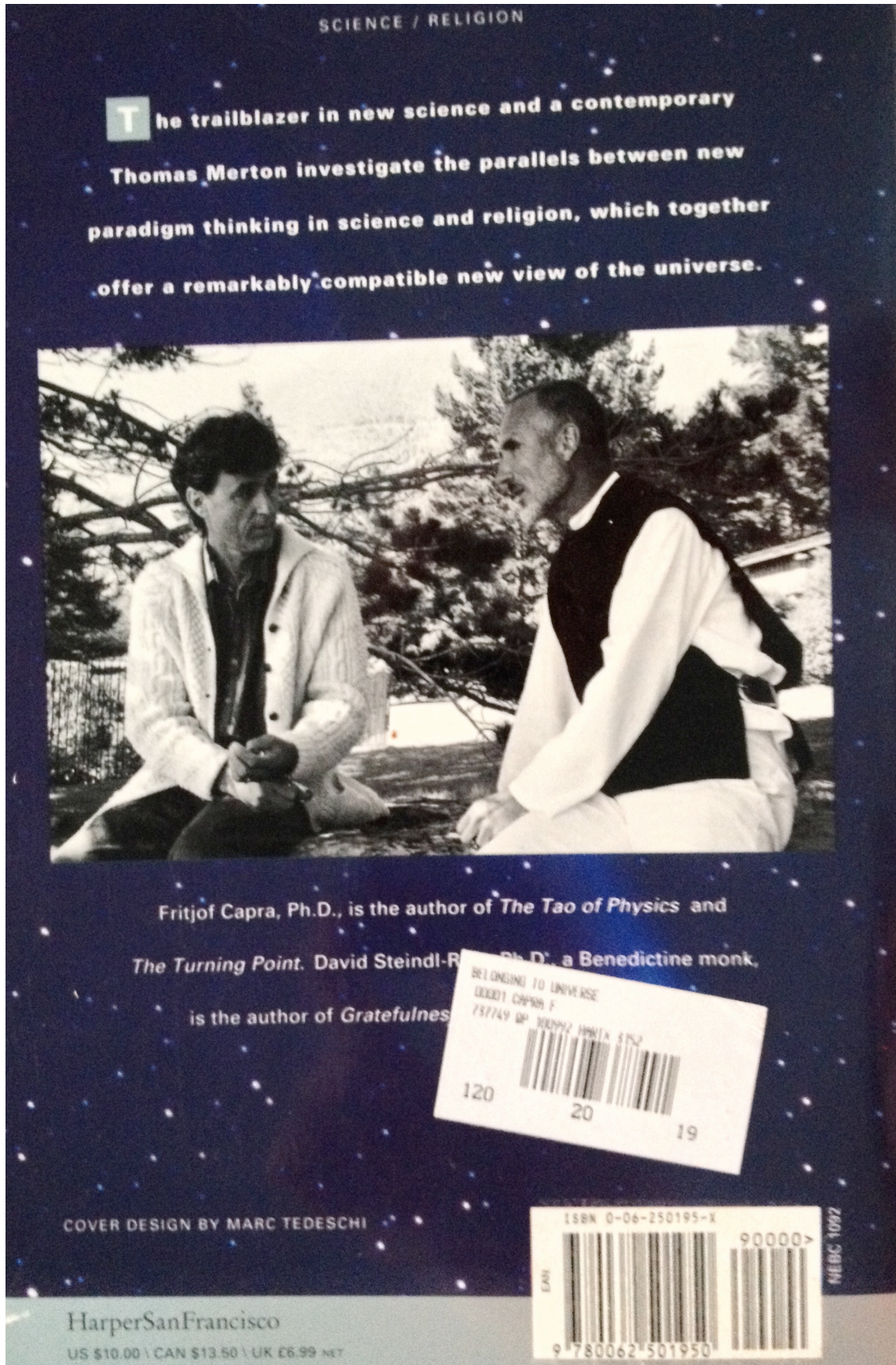

Illustration 2: *The backcover of the source book.*